

LIKOVNA UMETNOST

OSNOVNA ŠOLA

Izobraževalni program osnovne šole

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Prilagojeni izobraževalni programi osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje,
Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje

OBVEZNI PREDMET

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: likovna umetnost

Predmetnik za osnovno šolo

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Predmetnik prilagojenega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

4. razred	5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred
70	70	35	35	35	32

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Primož Krašna, Zavod RS za šolstvo; dr. Janja Batič, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta; Maja Bencek, OŠ Gorišnica; Andreja Blimen Majcen, OŠ Pod goro Slovenske Konjice; mag. Katarina Dolgan, Zavod RS za šolstvo; Mojca Dolinar, Zavod RS za šolstvo; Anka Dornik Valič, Šolski center Nova Gorica; Mihaela Gregorc, Gimnazija Ledina; dr. Jerneja Herzog, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta; Lota Kahne, CIRIUS Kamnik; mag. Natalija Kocjančič, Zavod RS za šolstvo; dr. Katja Kozjek Varl, Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta; Petra Lebar Kac, OŠ Janka Padežnika Maribor; mag. Vesna Rakef, OŠ Trzin in GSŠRM Kamnik; Staša Slapnik, Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica; Barbara Tacar, OŠ Poljane; dr. Bea Tomšič Amon, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta; dr. Špela Udovič, Srednja medijska in grafična šola Ljubljana; Jasmina Žagar, Gimnazija Novo mesto; dr. Tilen Žbona, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta; Martina Žličar, OŠ Vransko-Tabor.

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN-OS/Ucni-nacrt_likovna_umetnost_2025.pdf

CIP

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [243510275](#)

ISBN 978-961-03-0993-2 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 244. seji dne, 22. 5. 2025, določil učni načrt likovna umetnost za izobraževalni program osnovne šole, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre in prilagojene izobraževalne programe osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za učenke in učence, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih učenci izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:

Obvezno

Izbirno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiām aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

8 Osnovna šola | Slovenščina

Številka strani,
program izobraževanja,
predmet

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequ.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Osnovna šola | Slovenščina

Pojmi, ki jih učenec mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo učenci.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

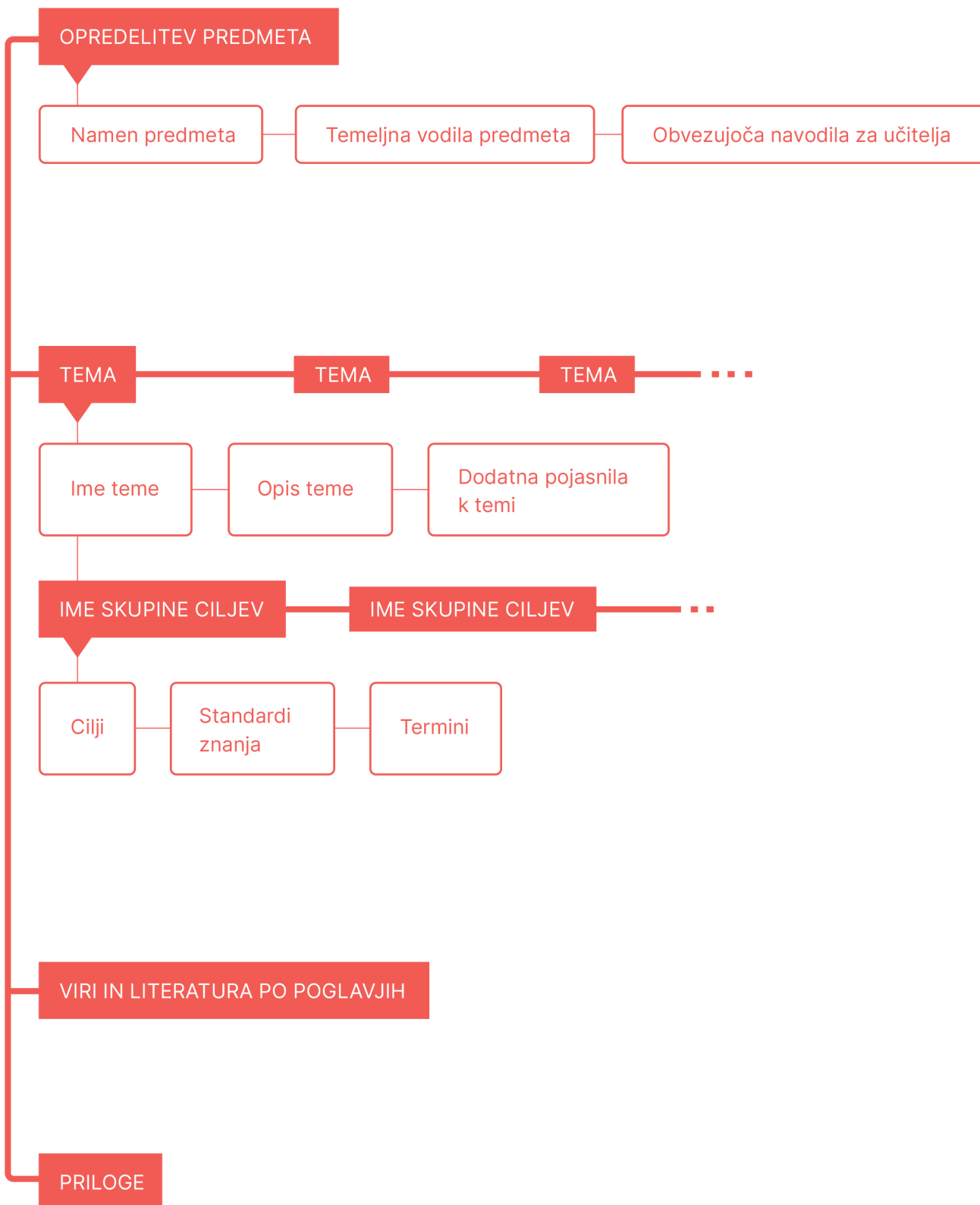
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NACRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA.....	9
Namen predmeta.....	9
Temeljna vodila predmeta	10
Obvezujoča navodila za učitelje	10
DRUGO VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO	
OBDOBJE	11
TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA.....	12
LIKOVNI JEZIK	13
Likovni jezik	14
LIKOVNE TEHNIKE.....	16
Likovne tehnike.....	16
LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU	18
Likovne vsebine v prostoru in času.....	18
TRETJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO	
OBDOBJE	20
TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA.....	21
LIKOVNI JEZIK	22
Likovni jezik	22
LIKOVNE TEHNIKE.....	24
Likovne tehnike.....	24
LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU	26
Likovne vsebine v prostoru in času.....	26
VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH	28
PRILOGE	29

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet likovna umetnost v osnovni šoli temelji na odkrivanju, spodbujanju in razvijanju ustvarjalnosti, inovativnosti, likovne občutljivosti ter sposobnosti opazovanja in presojanja. Učence seznaja z razvojem likovne umetnosti, jim razvija pozitiven odnos do nje, postavlja izhodišča za razumevanje likovnih del ter spodbuja kritično in konstruktivno mišljenje. Ima pomembno vlogo pri razvijanju prostorskih predstav in sposobnosti vizualizacije, ki ne smejo manjkati na nobenem poklicnem področju. Pri predmetu likovna umetnost učenci razvijajo ročne spretnosti, ki neposredno vplivajo na skladen psihofizični razvoj otroka in mladostnika.

Predmet je zasnovan tako, da učencem v skladu z njihovimi razvojnimi zmožnostmi z likovnim opismenjevanjem postopno in sistematično približa likovno umetnost. Močna stran likovne umetnosti je v oblikotvornosti (zamišljanje, načrtovanje in izvedba oblik v dvo- in tridimenzionalnem prostoru). Likovno opismenjevanje poteka v več stopnjah, ki učence vodijo od primarnega in spontanega do poglobljenega in osmišljenega likovnega izražanja.

Temeljna dejavnost pri pouku likovne umetnosti je praktično likovno izražanje in ustvarjanje z različnimi likovnimi materiali in orodji, upoštevajoč likovni jezik, z namenom razvijanja ustvarjalnosti, psihomotoričnih spretnosti, doživljanja in razumevanja likovne umetnosti. Z likovnim ustvarjanjem učenci razvijajo svojo ustvarjalnost in domišljijo, izražajo svoje občutke in vrednote, gradijo svojo samopodobo ter razvijajo empatijo. Likovno ustvarjanje pozitivno vpliva na učenčevo psihofizično zdravje ter razvija komunikacijske veščine. Hkrati omogoča razumeti vlogo umetnosti v drugih dejavnostih in vsakdanjem življenju. Pomemben vidik predmeta likovna umetnost je tudi spoznavanje kulturne dediščine in umetniških del. Predmet učencem omogoča, da v skladu s svojimi zmožnostmi z likovno dejavnostjo ob umetniških delih raziskujejo, povezujejo in usvajajo vsebine likovnih področij, ki so zasnovane na osnovah likovnega jezika. Predmet razvija učenčevo razumevanje vidnega prostora z vodenim in samostojnim opazovanjem. Učenci vidni svet na spoznavni ravni raziskujejo in razčlenijo, na izrazni pa ga preoblikujejo in ob tem krepijo ter razvijajo lastno likovno govorico in likovni izraz. Likovna ustvarjalnost vpliva na to, da vizualnost povzdigne iz zgolj čutne ravnine doživljanja na raven duhovnega doživetja.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Pridobivanje znanj pri predmetu temelji na likovnem izražanju. Likovne naloge so oblikovane kot likovni izzivi, ki krepijo izrazne možnosti učencev, njihov občutek za estetiko, omogočajo pridobivanje novih spoznanj o likovnoteoretičnih pojmi, posebnostih likovnih materialov in pripomočkov ter rokovanja z njimi in doživljanju likovnih motivov. Učni načrt je oblikovan tako, da omogoča podlago za celostno načrtovanje učnih ur, pri čemer se prepletajo cilji in standardi znanj skozi tri med seboj povezljive teme: likovni jezik, likovne tehnike ter likovne vsebine v prostoru in času. Učitelj pri načrtovanju učne enote povezuje cilje in standarde znanj vseh treh tem ter jih v okviru vzgojno-izobraževalnega obdobja smiselno prilagodi specifičnim spretnostim in lastnostim oddelka ali posameznega učenca. Likovna umetnost učencem omogoča, da doživljajo izkušnjo ustvarjalnega procesa. Likovne naloge so zastavljene tako, da omogočajo samostojno raziskovanje in spodbujajo različne likovne odzive učencev. Ciljna in problemska naravnost morata slediti naravi predmeta likovna umetnost, v katerem je ustvarjalni proces ključna komponenta za doseganje zastavljenih ciljev. Predmet učencu pomaga vzpostaviti pozitiven odnos do likovne umetnosti ter mu s tem omogoča razvoj lastnih zmožnosti doživljanja in razumevanja likovnih umetnin in kulturne dediščine. Učitelj spodbuja učence, da ob spoznavanju umetnin iz različnih časovnih obdobj in kulturnih okolij razvijejo spoštljiv odnos do kulturnih različnosti in posebnosti. Učenci razvijajo sposobnosti za povezovanje lastnih ustvarjalnih in izraznih pogledov z mnenji drugih. Likovna umetnost ima pomembno vlogo v procesu socialnega razvoja in učenja. Likovne naloge so zasnovane tako, da učencu omogočajo zaznavanje lastnih sposobnosti in prepoznavanje močnih področij. Praktično likovno izražanje učencem ponuja priložnosti za konstruktivno spoprijemanje s stresom, uravnavanjem čustev, misli in vedenj.

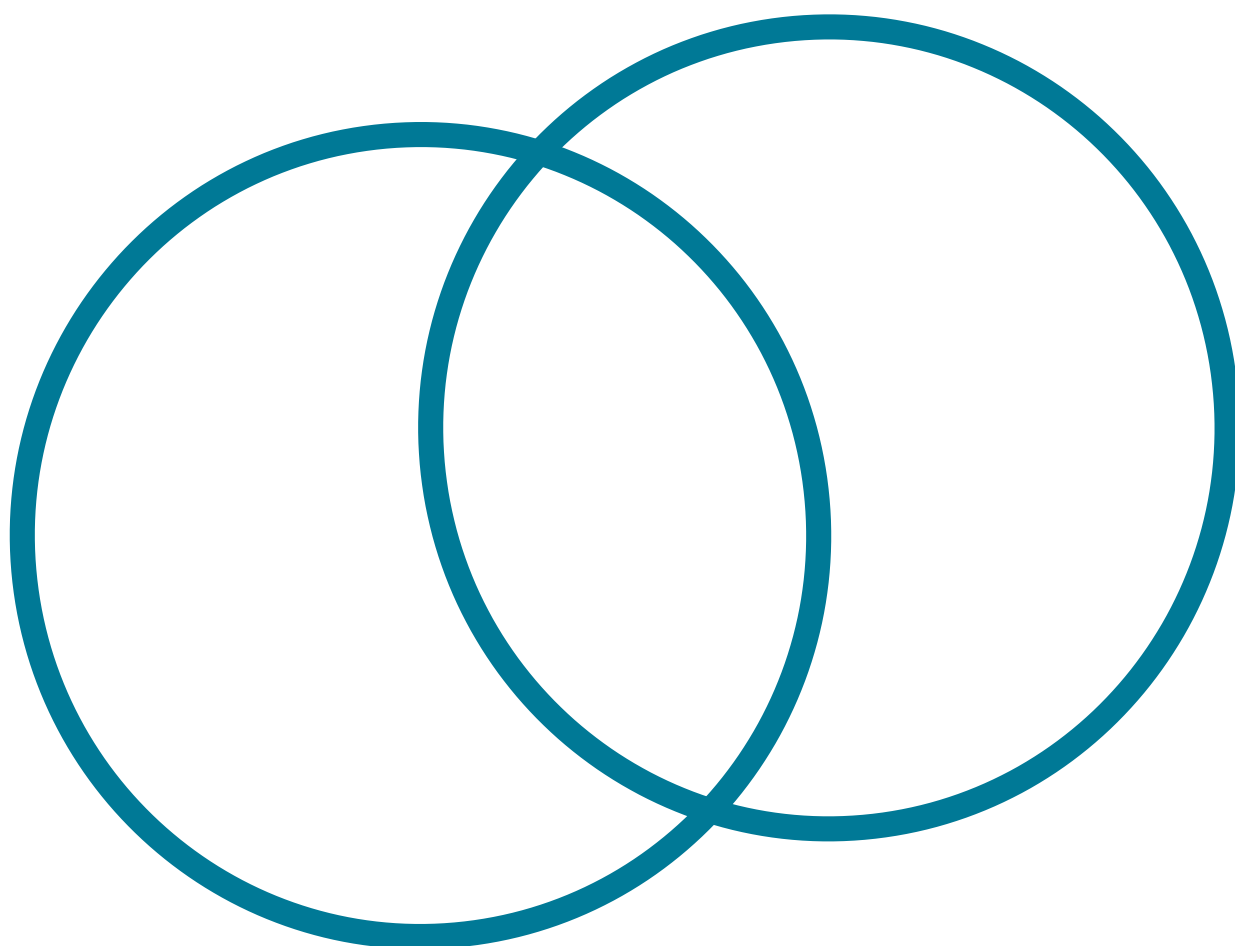
OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Zaradi narave predmeta in kompleksnosti vzgojno-izobraževalnega procesa učitelj delo v učilnici prepleta z delom izven učilnice. Učitelj, ki poučuje predmet likovna umetnost, naj sodeluje z vsemi učitelji po vertikali in horizontali ter se povezuje v načrtovanju in izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela v učnih vsebinah, dejavnostih, ciljih ali konceptih glede na namen učenja.

LIKOVNA UMETNOST

DRUGO VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

LIKOVNI JEZIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema likovni jezik skozi likovno izražanje, vrednotenje likovnih izdelkov in opazovanje umetniških del v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju odpira vstop v osnove likovnega jezika, ki je skupen različnim likovnim področjem. Znanje o likovnih prvinah, ki so ga učenci pridobili v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju, tema povezuje z likovni spremenljivkami in načeli likovnega reda. Namen teme je spodbujanje kompleksnega prepletanja likovnih elementov točka, linija, oblika, ploskev, barva, svetlo-temno in prostor z likovnimi spremenljivkami, velikost, smer, položaj, število, tekstura in gostota ter raziskovanje raznolikih likovnih pristopov s pomočjo načel likovnega reda.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Točka je osnovni gradnik likovnega jezika, ki omogoča učencem izražanje njihovih likovnih idej na različne načine. V drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju osnovne šole se učenci poglobljeno seznanjajo s pomenom točke v likovnem ustvarjanju ter raziskujejo širok spekter možnosti njene uporabe. Spoznavajo različne značilnosti točke, kot so velikost, oblika, položaj, barva in tekstura, ter kako te vplivajo na končni izraz v njihovih likovnih delih.

Linija predstavlja eno ključnih likovnih prvin, s katero se učenci v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju srečujejo na področju likovne umetnosti. Razumevanje in uporaba linije omogoča učencem izražanje njihove likovne domišljije, raziskovanje različnih tehnik in stilov likovnega ustvarjanja in s tem razvijanje estetskega občutka.

Likovna prvina **svetlo-temno** se povezuje z likovnimi prvinami: linija, ploskev in barva. Svetlo-temni kontrast je ključna likovna prvina, ki omogoča učencem raziskovanje in izražanje igre med svetlobo in senco ter ustvarjanje vizualnih učinkov, ki obogatijo njihovo likovno ustvarjanje.

V likovni umetnosti je **oblika** ena najbolj izrazitih likovnih prvin, saj omogoča umetniku vizualno izražanje njegovih idej. Vsako obliko lahko določa barva in vsak prostor je omejen z določeno obliko. V naravi in oblikovanju se srečujemo z oblikami, ki so določene s svojimi zunanjimi mejami, saj snovi brez oblike ne obstajajo. Oblike se lahko povezujejo med seboj in z drugimi likovnimi prvinami, da ustvarijo nove celote. Učenci v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju spoznavajo **ploskev** v likovnem delu z različnih vidikov. Čeprav je po naravi ploskev dvodimenzionalna, jo lahko v tridimenzionalnem prostoru upogibamo, lomimo, sestavljamo ali prepletamo.

Barva kot prvina v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju vstopa v šolski prostor z vidika razumevanja ureditve barv v barvnem krogu in odnosov med barvami, ki nastanejo na podlagi sestavljanja raznolikih barvnih odnosov ali mešanja barv.

Likovna prvina **prostor** v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju vstopa v učni proces z vidika prvih zavestnih korakov prikaza iluzije prostora na dvodimenzionalni površini, kot tudi z vidika oblikovanja prostora v kiparskih ali arhitekturnih delih.

LIKOVNI JEZIK

CILJI

Učenec:

- : ob usmerjenem opazovanju in vrednotenju umetnin spozna likovni jezik,
SC (5.1.2.1 | 3.1.2.3 | 3.1.4.2)
- : spozna likovni jezik skozi likovno izražanje na različnih likovnih področjih,
SC (3.1.2.2)
- : ob uporabi različnih izraznih sredstev pridobi izkušnje na področju likovnega izražanja,
SC (5.3.1.1 | 3.1.2.2 | 3.1.2.3)
- : razvija občutek za gradnjo lastnega likovnega izdelka,
SC (5.3.2.2 | 3.1.2.3 | 2.2.1.1)
- : ob upoštevanju zakonitosti likovnega jezika pri likovnem izražanju razvija individualni likovni izraz.
SC (5.3.5.1 | 2.4.3.1 | 1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » uporabi različne likovne elemente (točka, linija, ploskev),
- » razvrsti in uporabi različne velikosti in texture oblik,
- » prepozna in pojasni likovne spremenljivke,
- » razume mešanje osnovnih barv za pridobivanje svetlostnih in barvnih odtenkov in jih uporabi v lastnem likovnem izdelku,
- » razlikuje tople od hladnih barv in utemelji njihovo uporabo v likovnem izdelku,
- » razume prostor in njegove značilnosti,
- » v likovnem izdelku osmišljeno uporabi različne likovne prvine,
- » opiše značilnosti likovnega jezika v lastnem likovnem izdelku in likovnih izdelkih vrstnikov.

TERMINI

- točka ◦ linija ◦ ploskev ◦ oblika ◦ barva ◦ prostor ◦ likovne spremenljivke ◦ velikost ◦ položaj ◦ smer
- tekstura ◦ število ◦ gostota ◦ mera ◦ ritem ◦ ponavljanje ◦ simetrično in asimetrično ravnoesje
- enotnost celote ◦ gradnja likovnega izdelka od dela k celoti in od celote k detajlu

LIKOVNE TEHNIKE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema likovne tehnike v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju spodbuja likovno izražanje in raziskovanje različnih tradicionalnih in sodobnih likovnih tehnik in njihovega kombiniranja. Kombiniranje predstavlja nadgradnjo spoznavanja specifičnih likovnih tehnik v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju in izhaja iz neposrednega raziskovanja ali posredne demonstracije, pri čemer se pri pouku povezujejo značilnosti likovne tehnike z raznolikimi možnostmi njenega izraza. Skozi avtentične in osmišljene likovne naloge učitelj načrtuje različne izvedbe tradicionalnih in sodobnih likovnih tehnik ter načinov likovnega izražanja. Tema pogloblja znanje o likovnih tehnikah, materialih in pripomočkih ob praktičnem delu učencev, ki spoznavajo likovne tehnike in njihovo uporabo v lastnih likovnih izdelkih, likovnih izdelkih sošolcev ter umetninah. Tema spodbuja rabo likovnih tehnik različnih področij likovnega ustvarjanja (oblikovanje na ploskvi – risanje, slikanje, grafika; oblikovanje v prostoru – kiparstvo, arhitektura; oblikovanje uporabnih predmetov).

LIKOVNE TEHNIKE

CILJI

Učenec:

- : spoznava značilnosti različnih likovnih tehnik določenega likovnega področja,
 SC (5.3.5.3 | 3.1.3.1 | 2.3.2.1)
- : spoznava in raziskuje izrazne možnosti različnih likovnih tehnik tudi s pomočjo digitalne tehnologije,
 SC (4.3.1.1 | 5.1.2.1 | 2.1.3.1)
- : preizkuša možnosti kombiniranja različnih likovnih tehnik,
 SC (3.1.3.1 | 3.1.2.3 | 2.1.3.1)
- : ob uporabi različnih likovnih tehnik pridobiva izkušnje za rokovanje z različnimi likovnimi materiali in pripomočki,
 SC (5.3.5.3 | 3.1.1.1 | 3.1.3.1)
- : razvija občutek za izražanje v različnih likovnih tehnikah,
 SC (3.1.1.1 | 3.1.2.3 | 2.4.3.1)
- : prepoznava in vrednoti likovnotehnične pristope v delih umetnikov in vrstnikov ter v lastnih likovnih izdelkih.
 SC (5.3.5.2 | 2.3.1.2 | 1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » izkaže razumevanje postopkov v izbrani likovni tehniki na različnih likovnih področjih,
- » izkaže razumevanje za izrazne možnosti likovnih tehnik in jih uporabi v likovnem izdelku,
- » pozna in uporablja različne likovne tehnike,
- » v likovnem izdelku kombinira različne likovne tehnike in jih poveže v celoto likovnega izdelka,
- » ustrezno rokuje z različnimi likovnimi materiali in pripomočki.

TERMINI

- načini uporabe likovnih tehnik ◦ načini kombiniranja likovnih tehnik ◦ mešanje barv ◦ Matrica ◦ odtis
- grafični list ◦ značilnosti grafike (zrcalnost, označitev, reproduktibilnost) ◦ tehnike visokega in ploskega tiska
- umetniška in industrijska grafika ◦ vrste kipov (relief, prostostoječi kip) ◦ površina kipa ◦ keramika
- materiali v arhitekturi ◦ animacija ◦ domača obrt

LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema likovne vsebine v prostoru in času v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju spodbuja učence k prepoznavanju posebnosti likovnega prostora v svojem okolju, ki ga spoznavajo in doživljajo ob vrednotenju umetnine in uporabnih predmetov glede na njihovo estetsko vrednost, namen in umestitev v okolje.

Tema izhaja iz odkrivanja povezav likovne umetnosti z drugimi področji umetniškega delovanja (književnost, gledališče, ples, glasba idr.), odzivov nanje ter odnosa do likovne umetnosti kot civilizacijskega dosežka družbe.

Ob tem odpira tema pogled v razvoj socialnih in emocionalnih kompetenc (samozavedanje, samouravnavanje, socialno zavedanje, odnosne spretnosti in odgovorno sprejemanje odločitev) s pomočjo likovnega prakticiranja ter vrednotenja lastnih likovnih del, del vrstnikov in likovnih del umetnikov.

LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU

CILJI

Učenec:

○: z likovnega vidika spoznava in raziskuje posebnosti prostora, v katerem živi,

SC (5.1.1.1 | 3.3.1.2 | 1.3.5.1)

○: spoznava pomen estetskega oblikovanja likovnih del in uporabnih predmetov,

SC (5.1.4.1 | 3.1.4.1 | 3.3.1.2)

○: razvija pozitiven odnos do različnih področij likovne umetnosti: risanje, slikanje, kiparstvo, grafika, arhitektura, oblikovanje uporabnih predmetov,

○: odkriva povezave med likovno umetnostjo in drugimi področji umetnosti,

SC (3.3.1.1 | 1.3.1.1)

○: odkriva povezave med likovno umetnostjo in drugimi predmetnimi področji,

SC (5.3.5.3 | 3.3.1.2 | 1.3.5.1)

○: spoznava umetnine v lokalnem okolju in se in ob pomoči digitalne tehnologije odziva na njih v lastnih likovnih izdelkih,

SC (4.2.2.1 | 3.3.4.2 | 1.3.2.1)

O: ob opazovanju umetnin, lastnih likovnih izdelkov in izdelkov vrstnikov prepoznava lastna čustvena stanja in interese,

SC (3.3.1.1 | 3.3.4.2 | 1.3.1.1)

O: oblikuje domišljene likovne izdelke z različno motiviko in različnimi načini likovnega izražanja (po predstavah, domišljiji, spominu, opazovanju).

SC (5.2.2.1 | 3.1.2.1 | 1.3.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » se na svoj način z likovnim izdelkom odziva na posebnosti okolja, v katerem živi, ali širše,
- » načrtuje in izvede kompleksnejšo likovno nalogo v povezavi z drugimi področji umetnosti,
- » v lastnem okolju poišče in opredeli likovne izdelke z različnih likovnih področij in pojasni posebnosti njihovega nastanka.

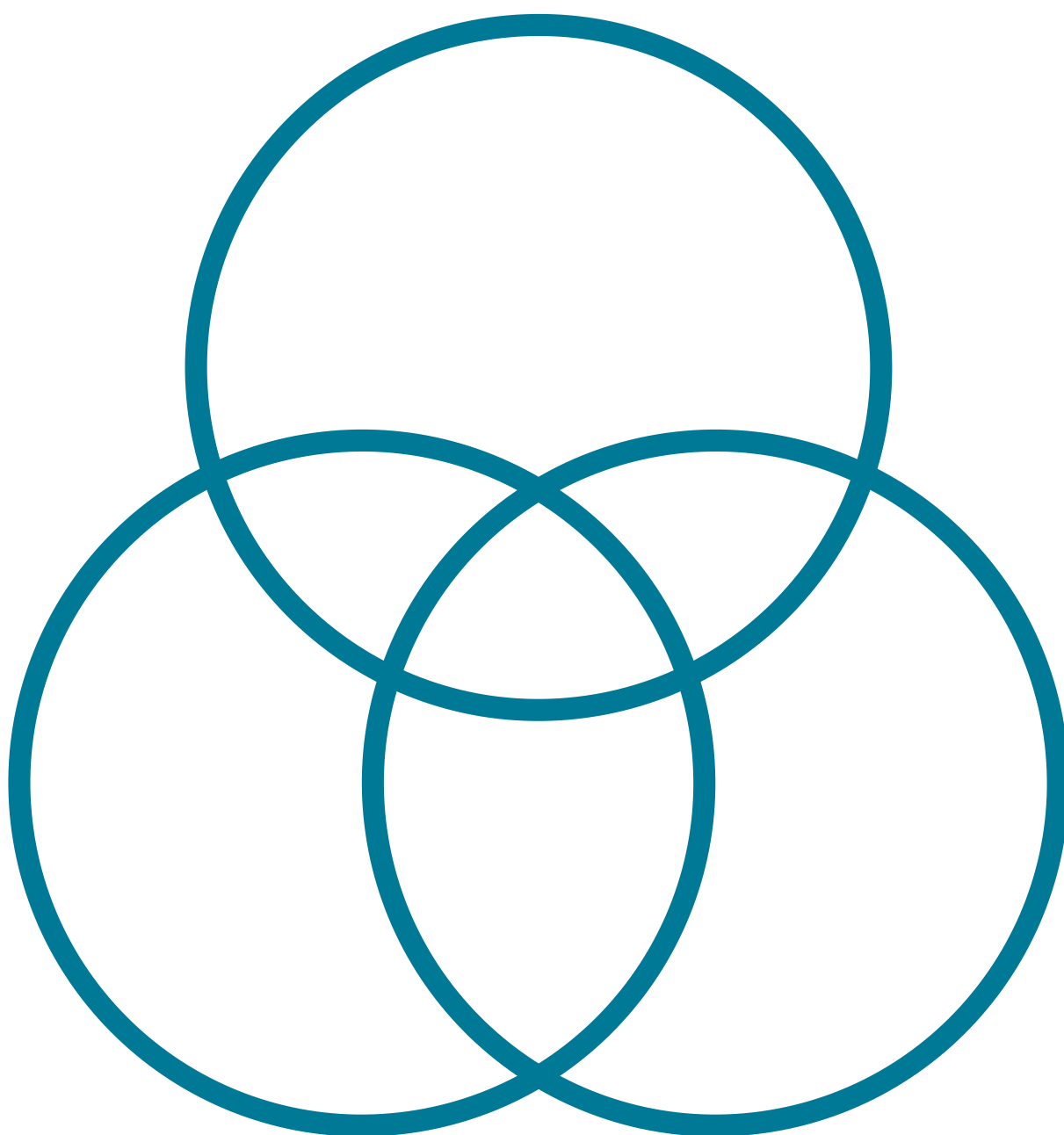
TERMINI

- risanje ◦ slikanje ◦ grafika ◦ kiparstvo ◦ arhitektura ◦ portret ◦ avtoportret ◦ skupinski portret ◦ krajina
- tihožitje ◦ naravni prostor ◦ spomenik ◦ javna plastika ◦ unikatno oblikovanje ◦ umetna obrt
- industrijsko oblikovanje ◦ slikanica ◦ ilustracija ◦ scenografija ◦ strip ◦ naravna in kulturna dediščina
- sodobna likovna umetnost

LIKOVNA UMETNOST

TRETJE VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNO OBDOBJE

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

LIKOVNI JEZIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema likovni jezik v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju razvija, obnavlja, pogloblja, razširja in nadgrajuje znanja likovnega jezika, ki so ga pridobili učenci v nižjih razredih osnovne šole. Tema razširja in pogloblja znanje o likovnih prvinah, likovnih spremenljivkah in načelih likovnega reda. Likovni elementi točka, linija, oblika, ploskev, barva, svetlo-temno, prostor nastopijo v višjih razredih osnovne šole kot gradniki pri likovnem prakticiranju učencev, ki vse bolj samostojno načrtujejo likovna dela. Likovni jezik v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju odpira priložnost kompleksne rabe, načrtnega povezovanja likovnih elementov, raznovrstnih likovnih pristopov ter svobode raziskovanja v iskanju lastnega osebnega izraza učenca.

LIKOVNI JEZIK

CILJI

Učenec:

○: izraža pojme likovnega jezika na različnih likovnih področjih,

SC (3.1.4.1 | 2.2.2.1)

○: razvija zmožnost nadgrajevanja likovnega jezika v likovnem izdelku,

SC (5.2.1.1 | 3.1.4.2)

○: ob likovnem izražanju in vrednotenju umetniških del pogloblja razumevanje spoznanih likovnih pojmov in spoznava nove posebnosti likovnega jezika,

SC (5.2.2.2 | 3.3.2.1)

○: ob likovnem izražanju in vrednotenju umetnin spoznava in pogloblja razumevanje likovnih spremenljivk,

SC (3.1.4.2)

○: ob likovnem izražanju in vrednotenju umetnin spoznava in pogloblja razumevanje principov likovnega komponiranja in principov skladnje likovnega prostora,

SC (3.1.4.2 | 2.1.3.1 | 2.3.2.1)

○: na primerih umetnin analizira likovne elemente, likovne spremenljivke in načela likovnega reda na ploskvi in v prostoru.

SC (5.3.5.1 | 3.1.4.2 | 2.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » v likovnem izdelku izkaže razumevanje za vsebinsko in oblikotvorno plast likovnega izdelka,
- » reši likovno nalogo in izdela likovni izdelek ob upoštevanju postavljenih meril likovne naloge,
- » v likovnem izdelku doseže skladnost med idejo in realizacijo,
- » v likovnem izdelku uporabi in pojasni različne kompozicijske rešitve,
- » v likovnem izdelku povezuje raznolike likovne elemente, načela likovnega reda in likovne spremenljivke v uravnoteženo celoto,
- » opredeli likovne prvine na primerih z različnih likovnih področij in jih likovno izrazi v lastnem likovnem izdelku,
- » pozna likovne spremenljivke in jih uporabi pri svojem likovnem izražanju,
- » izkaže razumevanje principov gradnje likovnega dela v lastnem likovnem izdelku.

TERMINI

- točka ◦ linija ◦ svetlo-temno ◦ oblika ◦ ploskev ◦ barva ◦ barvne dimenzije ◦ barvni kontrasti ◦ barvna harmonija ◦ prostor ◦ navidezni prostor ◦ prostorski ključ ◦ pozitivni in negativni kiparski prostor
- arhitekturni prostor ◦ likovne spremenljivke ◦ velikost ◦ smer ◦ tekstura ◦ število ◦ gostota ◦ mera
- presledek ◦ razmerje ◦ ravnoesje ◦ simetrija ◦ asimetrija ◦ statično in dinamično ravnoesje ◦ estetski red
- enotnost celote ◦ principi likovnega komponiranja ◦ vodoravna kompozicija ◦ navpična kompozicija
- poševna kompozicija ◦ trikotna kompozicija

LIKOVNE TEHNIKE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema likovne tehnike v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju ob likovnem izražanju in vrednotenju umetniških del razvija, obnavlja, pogloblja, razširja in nadgrajuje znanje o različnih tradicionalnih in sodobnih likovnih tehnikah, njihovem kombiniranju ter v vzpostavljanju povezav med izborom likovne tehnike, načina izvedbe in likovnim motivom. Z neposrednim in posrednim učenjem likovnih tehnik tema opira vrata spoznavanju kompleksnejših likovnih tehnik, razvoju motoričnih spretnosti in občutku za izrazne možnosti določene likovne tehnike na različnih likovnih področjih (oblikovanje na ploskvi – risanje, slikanje, grafika, oblikovanje v prostoru – kiparstvo, arhitektura, oblikovanje uporabnih predmetov idr.).

LIKOVNE TEHNIKE

CILJI

Učenec:

○: raziskuje izrazne možnosti naravnih in umetnih likovnih materialov (likovnih tehnik),

SC (3.1.2.3 | 2.1.3.1 | 1.3.4.2)

○: razvija veščine in spretnosti pri rokovanju s tradicionalnimi in sodobnimi likovnimi materiali in pripomočki ob uporabi klasičnih likovnih tehnik ali digitalne tehnologije,

SC (4.3.2.1 | 5.2.3.1 | 4.3.3.1)

○: samostojno izbira ponujene likovne materiale in pripomočke (likovne tehnike) in jih kombinira glede na zastavljeno likovno nalogo,

SC (5.3.5.4 | 3.1.3.2 | 2.1.3.1)

○: opisuje postopke uporabe različnih likovnih tehnik z lastnimi besedami.

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

» upošteva izrazne zmožnosti likovnih tehnik in jih uskladi z izbrano vsebino,

» opiše korake postopka izbrane kompleksne likovne tehnike ter jih pojasni ob lastnem likovnem izdelku.

TERMINI

- načini uporabe likovnih tehnik
- načini kombiniranja likovnih tehnik
- konstrukcijska risba
- viziranje
- koloriranje
- globoki tisk
- gibljivi kip
- prostorska postavitve – instalacija
- fotografija
- fotomontaža
- kadriranje
- performans
- vizualne komunikacije
- industrijsko oblikovanje

LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema odkriva življenjski prostor z vidika likovne vrednosti in likovne občutljivosti skozi likovno prakticiranje. Ob likovni senzibilizaciji namenja tema poudarek ugotavljanju raznolikosti kulturne dediščine v okolju, njeno stanje in potrebe (obnova, prenova, namembnost idr.). Odnos do likovne umetnosti tema odpira pri seznanjanju z različnimi institucijami na področju likovne umetnosti v bližnji in širši okolici (npr. galerije, muzeji, institucije ohranjanja in varovanja kulturne dediščine).

Tema vzpostavlja tudi razmislek o pomenu materialne kulture, ki zajema oblikovanje predmetov in njihov pomen v družbi (uporabni predmeti, stavbe, oblačila, denar, orodja).

Tema spodbuja učence na primeru tradicionalnih in sodobnih umetniških praks k raziskovanju in vrednotenju vpetosti likovne umetnosti v vsa področja človekovega delovanja (skrb za okolje, medsebojni odnosi, življenje v skupnosti, družbena vprašanja, čustvena in socialna stanja, čustvene in socialne veščine idr.).

LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU

CILJI

Učenec:

- : se seznani s pomenom naravne in kulturne dediščine v povezavi z likovnim oblikovanjem,
SC (3.3.1.2 | 1.3.4.2 | 1.3.1.1)
- : ob vrednotenju umetnin in lastnem likovnem prakticiranju spoznava pojme različnih likovnih področij,
- : razvija občutljivost za funkcionalno, estetsko in izvirno oblikovanje uporabnih predmetov,
SC (3.1.4.2 | 1.3.3.1 | 5.3.5.1)
- : se seznana z različnimi institucijami na področju likovne umetnosti na lokalni in nacionalni ravni,
SC (3.3.5.3 | 1.3.5.1)
- : se odziva na aktualne pojave v okolju z lastnim likovnim izdelkom,
SC (5.1.5.1 | 3.1.4.2 | 1.3.5.1)

○: raziskuje in vrednoti povezave med likovno umetnostjo in drugimi področji človekovega delovanja,

SC (5.1.2.2 | 3.3.3.1 | 1.3.5.1)

○: oblikuje kompleksnejše likovne izdelke z različno motiviko in različnimi načini likovnega izražanja (po predstavah, domišljiji, spominu, opazovanju).

SC (3.1.5.1 | 1.3.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » oblikuje skladen in izviren likovni izdelek oz. uporabni predmet kot odziv na posebnosti vsebin kulturne dediščine,
- » oblikuje večplasten likovni izdelek kot odziv na sodobne likovne pristope,
- » načrtuje in izvede problemsko kompleksnejšo medpredmetno povezano likovno nalogo.

TERMINI

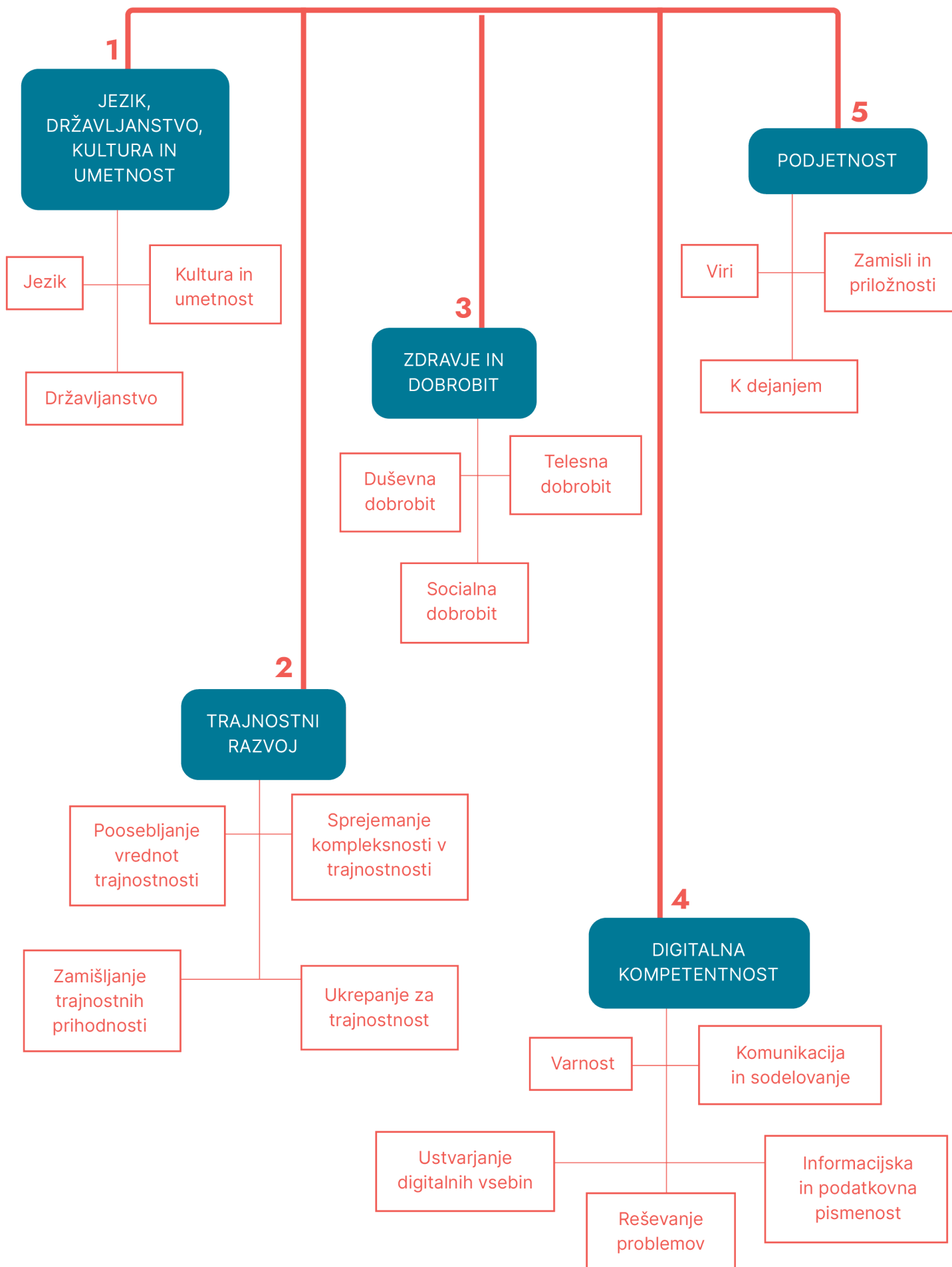
- risanje ◦ slikanje ◦ grafika ◦ kiparstvo ◦ arhitektura ◦ oblikovanje uporabnih predmetov ◦ grafično oblikovanje
- interier ◦ eksterier ◦ žanr ◦ snovna in nesnovna kulturna dediščina ◦ kulturni kontekst ◦ skrb za kulturno dediščino
- sodobne umetniške prakse in mediji ◦ konceptualna umetnost ◦ besedna umetnost
- krajinska umetnost ◦ umetniška instalacija ◦ intermedijska umetnost ◦ ulična umetnost

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družben položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.) tako, da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidnim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.